

Empirische subtypering van depressie op basis van biologische gegevens: een systematische review

ARTIKEL

LITERATUUR

- Beijers L, Wardenaar KJ, van Loo HM, Schoevers RA. Data-driven biological subtypes of depression: systematic review of biological approaches to depression subtyping. *Mol Psychiatry* 2019; 24: 888-900.

AUTEUR

LIAN BEIJERS

E-mail: l.beijers@umcg.nl

Waarom dit onderzoek?

Het onderzoek naar depressie wordt bemoeilijkt door de grote heterogeniteit van de patiëntenpopulatie. Het identificeren van homogenere depressiesubtypen zou hiervoor een oplossing kunnen zijn. Traditioneel zijn depressiesubtypen door klinici gedefinieerd op basis van klinische kenmerken, zoals patronen van symptomen en beloop. Er zijn echter steeds meer aanwijzingen dat ook biologische factoren een rol kunnen spelen bij het onderscheid tussen verschillende typen patiënten met een depressieve stoornis. Ook wordt steeds vaker empirisch onderzoek gedaan naar subtypen met datagedreven clusteranalyses, waarmee men patronen in data kan identificeren. Het is echter niet bekend in hoeverre dit tot dusverre heeft geleid tot identificatie van robuuste biologische depressiesubtypen.

Onderzoeksvraag

Is er bewijs voor het bestaan van empirisch vastgestelde biologische depressiesubtypen?

Hoe werd dit onderzocht?

Wij voerden een systematisch literatuuronderzoek uit in PubMed, PsycINFO en Embase. De studies die we daarbij betrokken, gingen over 1. de bepaling van depressiesubtypen op basis van biologische (biochemische, genetische of neuro-imaging)variabelen, of 2. het vergelijken van biologische variabelen tussen klinische subtypen.

Belangrijkste resultaten

We vonden 29 publicaties die in totaal 24 analyses beschreven, gebaseerd op 20 unieke cohorten met in totaal 4000 deelnemers. In 7 studies, gebaseerd op symptomen van depressie, vond men subtypen die voornamelijk gekenmerkt werden door verschillen in ernst en gewichtstoename of -afname. In deze studies vond men enige verschillen in biochemische markers en functionele connectiviteit, maar deze zijn nog onvoldoende gerepliceerd. In 5 biochemische studies vond men subtypen met en zonder verstoorde neurotransmitter niveaus. In 4 neuro-imagingstudies vond men subtypen met verschillen in hersenstructuur en -connectiviteit, maar deze resultaten waren niet consistent. In de enige genetische studie vond men een depressiesubtype met een afwijkend DNA-patroon. Ten slotte vond men subtypen in een studie gebaseerd op een combinatie van alle drie de soorten biologische data, maar het aantal deelnemers was klein.

Consequenties voor de toekomst

Op dit moment is het nog niet mogelijk conclusies te trekken over het bestaan van biologische depressiesubtypen. Het gebrek aan consistente resultaten is deels te verklaren door de grote verscheidenheid aan gebruikte clustermethoden. Daarom zou het interessant zijn om onderzoek te doen naar het effect van methodologische keuzen op de uitkomsten van clustermodellen. Bij toekomstige

stige studies moet men verder letten op voldoende methodologische kwaliteit (bijvoorbeeld voldoende deelnemers en onafhankelijke replicatiecohorten). Door gestandaardiseerde uitkomstmaten te gebruiken, zou men resultaten beter kunnen vergelijken tussen studies. Consistente resultaten uit dergelijk onderzoek zouden kunnen leiden tot de ontwikkeling van meer patiëntspecifieke diagnostiek en behandeling, waarbij gebruikgemaakt wordt van biologische informatie.